

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย

ที่ สค ๖๐ /๒๕๕๕

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน)
เกี่ยวกับการดำเนินการเรื่องร้องเรียน และหนังสือร้องเรียน

ผู้อุทธรณ์ : นาง ก.
หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบ : บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน)

อุทธรณ์เรื่องนี้ได้ความว่า ผู้อุทธรณ์เป็นพนักงานบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) มีหนังสือลงวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๕๔ ถึงสำนักงานการตรวจการองค์กร บริษัท การบินไทยฯ เพื่อขอสำเนาข้อมูลข่าวสารจำนวน ๒ รายการ ได้แก่

รายการที่ ๑ รายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงและความเห็นของสำนักงานการตรวจการองค์กรกรณี que ผู้อุทธรณ์ถูกร้องเรียนกล่าวหา

รายการที่ ๒ หนังสือร้องเรียนตาม Inter Office Communication ของสำนักงานการตรวจการองค์กร ที่ WL-D/DD/vd409-1 ลงวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๓

บริษัท การบินไทยฯ มีหนังสือ ที่ กบ ๐๙/๒๐๘ ลงวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๕๔ ถึงผู้อุทธรณ์ โดยส่งสำเนาข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑ ให้แก่ผู้อุทธรณ์แต่ได้ปกปิดชื่อบุคคลต่างๆ ในข้อมูลข่าวสาร และแจ้งว่ายังไม่สามารถเปิดเผยข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๒ โดยให้เหตุผลว่าการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าวอาจกระทบถึงประโยชน์ได้เสียของผู้ร้องเรียน จึงต้องแจ้งให้ผู้ร้องเรียนเสนอคำคัดค้านก่อนเปิดเผย ตามมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.๒๕๔๐ ต่อมาบริษัท การบินไทยฯ มีหนังสือ ที่ กบ ๐๙/๐๒๒ ลงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๕๕ แจ้งผู้อุทธรณ์ว่านาง ข. ผู้ร้องเรียน ได้แจ้งคัดค้านการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๒ บริษัท การบินไทยฯ จึงไม่สามารถเปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าวแก่ผู้อุทธรณ์

ผู้อุทธรณ์มีหนังสือลงวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าว พร้อมทั้งโต้แย้งเหตุผลของบริษัท การบินไทยฯ สรุปว่า ข้อมูลข่าวสารทั้ง ๒ รายการไม่ใช่ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล ผู้อุทธรณ์เป็นคู่กรณีกับผู้ร้องเรียนโดยตรงและเป็นผู้ถูกละเมิดสิทธิและ

คำวินิจฉัย ที่ สค ๖๐ /๒๕๕๕

เสียประโยชน์จากการที่มีการตรวจสอบข้อเท็จจริง ซึ่งปัจจุบันเรื่องยุติแล้ว เอกสารรายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงจึงไม่เป็นความลับ การเปิดเผยชื่อพยานในรายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงไม่เป็นการละเมิดสิทธิ หรืออาจก่อให้เกิดความเสียหาย หรือก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิต หรือความปลอดภัยของบุคคลใด เพราะพนักงานรักษาความปลอดภัยซึ่งร่วมอยู่ในที่เกิดเหตุเป็นบุคคลที่ผู้อุทธรณ์ขอให้ไปปฏิบัติหน้าที่ร่วมกับผู้อุทธรณ์จึงไม่มีความจำเป็นต้องปกปิดชื่อบุคคลดังกล่าว ส่วนชื่อผู้ร้องเรียนและผู้ให้ถ้อยคำอื่นนั้นเป็นพนักงานหรือผู้ที่ทำงานอยู่ในหน่วยงานเดียวกับผู้อุทธรณ์ ประกอบกับบริษัท การบินไทยฯ ได้เปิดเผยชื่อผู้ร้องเรียนให้ผู้อุทธรณ์ทราบแล้ว คงเหลือเพียงข้อความในหนังสือร้องเรียน ซึ่งหากตรวจสอบข้อเท็จจริงจากรายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงก็อาจทราบว่าบุคคลใดเป็นผู้ร้องเรียน มีข้อกล่าวหาผู้อุทธรณ์อย่างไร ข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์จึงไม่มีความลับแต่อย่างใด

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายได้พิจารณาคำอุทธรณ์ คำชี้แจงด้วยวาจาของผู้อุทธรณ์ คำชี้แจงด้วยวาจาของผู้แทนบริษัท การบินไทยฯ และเอกสารที่เกี่ยวข้องแล้ว ข้อเท็จจริงได้ความว่า ผู้อุทธรณ์ถูกร้องเรียนว่าใช้อำนาจโดยมิชอบ กระทำการล่วงละเมิดสิทธิส่วนบุคคล บริษัท การบินไทยฯ มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงเรื่องร้องเรียนดังกล่าว ผู้อุทธรณ์จึงได้มีคำขอข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์

ในชั้นพิจารณา ผู้อุทธรณ์ชี้แจงสรุปว่า บริษัท การบินไทยฯ ได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีผู้ร้องเรียนกล่าวหาผู้อุทธรณ์ว่าใช้อำนาจโดยมิชอบ กระทำการล่วงละเมิดสิทธิส่วนบุคคล ผู้อุทธรณ์เห็นว่าไม่ได้รับความเป็นธรรมเกี่ยวกับการดำเนินการเรื่องร้องเรียนดังกล่าว เนื่องจากผู้บังคับบัญชาเรียกผู้อุทธรณ์ไปพบในวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ และแจ้งให้ไปชี้แจงต่อคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงในวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๔ ผู้อุทธรณ์ไม่มีเวลาเตรียมข้อมูลไปชี้แจงจึงทำหนังสือชี้แจงแทนการชี้แจงด้วยวาจา ต่อมาคณะกรรมการตรวจสอบเรื่องร้องเรียนสรุปผลว่าเรื่องร้องเรียนไม่มีมูล แต่ผู้บังคับบัญชากลับมีคำสั่งย้ายผู้อุทธรณ์ไปดำรงตำแหน่งอื่นโดยไม่เป็นธรรม ทั้งที่ผู้อุทธรณ์ตั้งใจทำงานและมูลเหตุในการร้องเรียนเกิดจากการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ ผู้อุทธรณ์จึงต้องการข้อมูลข่าวสารทั้ง ๒ รายการ เพื่อตรวจสอบว่าผู้ร้องเรียนกล่าวหาผู้อุทธรณ์อย่างไร ผู้บังคับบัญชาจึงได้แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง เป็นเหตุให้ผู้อุทธรณ์ได้รับความเสียหาย เสื่อมเสียชื่อเสียง นอกจากนี้ ผู้อุทธรณ์เห็นว่าบริษัท การบินไทยฯ ไม่จำเป็นต้องปกปิดชื่อบุคคลในข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑ เพราะผู้อุทธรณ์ทราบชื่อบุคคลที่เกี่ยวข้องอยู่แล้ว เนื่องจากเป็นผู้ได้บังคับบัญชาของผู้อุทธรณ์และเป็นพนักงานรักษาความปลอดภัยที่ไปร่วมปฏิบัติงาน

คำวินิจฉัย ที่ สค ๖๐ /๒๕๕๕

กับผู้อุทธรณ์ รวมทั้งมีการเปิดเผยชื่อนาง ข. ผู้ร้องเรียนแล้ว ส่วนข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๒ นั้น ผู้อุทธรณ์ทราบชื่อผู้ร้องเรียนอยู่แล้วจากลักษณะเนื้อหาที่ร้องเรียนกล่าวหาผู้อุทธรณ์ ประกอบกับ บริษัท การบินไทยฯ ได้มีหนังสือแจ้งให้ผู้อุทธรณ์ทราบว่านาง ข. เป็นผู้ร้องเรียนและได้แจ้งคัดค้านการเปิดเผยหนังสือร้องเรียนดังกล่าว ตลอดทั้งพนักงานรักษาความปลอดภัยและพนักงานที่เป็นพยานก็เป็นผู้ร่วมปฏิบัติงานกับผู้อุทธรณ์ทั้งสิ้น

ส่วนผู้แทนบริษัทการบินไทยฯ ชี้แจงสรุปว่า ผู้อุทธรณ์ถูกร้องเรียนว่าใช้อำนาจโดยมิชอบกระทำการล่วงละเมิดสิทธิส่วนบุคคล บริษัท การบินไทยฯ จึงมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงเรื่องร้องเรียนดังกล่าว ต่อมาคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงสรุปผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงในเบื้องต้นว่าผู้อุทธรณ์ไม่ได้กระทำความผิดตามข้อร้องเรียน บริษัท การบินไทยฯ จึงยุติการดำเนินการเรื่องร้องเรียนและแจ้งผลให้ผู้ร้องเรียนทราบ แต่ไม่ได้แจ้งผลให้ผู้อุทธรณ์เนื่องจากไม่มีการดำเนินการทางวินัยกับผู้อุทธรณ์แต่อย่างใด เหตุผลที่บริษัท การบินไทยฯ ปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์ เนื่องจากผู้ร้องเรียนแจ้งว่าไม่ประสงค์ให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ประกอบกับระเบียบบริษัท การบินไทยฯ เกี่ยวกับการดำเนินการเรื่องร้องเรียนกำหนดไม่ให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าว บริษัท การบินไทยฯ จึงปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารแก่ผู้อุทธรณ์

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์ได้แก่ ชื่อบุคคลที่ถูกปกปิดในข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑ และข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๒ เป็นข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินการเรื่องร้องเรียน และหนังสือร้องเรียนกล่าวหาผู้อุทธรณ์ ปัจจุบันการดำเนินการเรื่องร้องเรียนเสร็จสิ้นแล้ว ผู้อุทธรณ์มีส่วนได้เสียโดยตรงควรมีโอกาสได้รับทราบข้อมูลข่าวสารเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการปกป้องส่วนได้เสียของตน เมื่อพิเคราะห์ถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ ประโยชน์สาธารณะ และประโยชน์ของเอกชนที่เกี่ยวข้องประกอบกันแล้วเห็นว่า กรณีนี้ควรให้ความสำคัญต่อการคุ้มครองสิทธิของผู้อุทธรณ์ซึ่งเป็นพนักงานที่ปฏิบัติหน้าที่เพื่อรักษาประโยชน์ของหน่วยงานของรัฐ แม้การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารอาจกระทบต่อผู้ทำหนังสือร้องเรียน แต่ผู้ร้องเรียนก็ต้องมีความรับผิดชอบการร้องเรียน โดยต้องตรวจสอบข้อเท็จจริงให้รอบคอบมิใช่กล่าวหาลอยๆ โดยปราศจากหลักฐานเพื่อให้ผู้อื่นได้รับความเสียหาย ประกอบกับ บริษัท การบินไทยฯ ได้ย้ายผู้อุทธรณ์ไปปฏิบัติหน้าที่ที่หน่วยงานอื่น ไม่ได้เกี่ยวข้องบังคับบัญชาในหน่วยงานเดิมแล้ว อีกทั้งผู้อุทธรณ์ได้ทราบว่าบุคคลใดเป็นผู้ร้องเรียน และทราบชื่อพยานต่างๆ ที่บริษัท การบินไทยฯ ปกปิดชื่อในรายงานการตรวจสอบข้อเท็จจริง จึงไม่มีความจำเป็นต้องปกปิดรายชื่อบุคคลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องอีกแต่อย่างใด

คำวินิจฉัย ที่ สค ๖๐ /๒๕๕๕

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย จึงให้บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์แก่ผู้อุทธรณ์

นายวัฒนา รัตนวิจิตร

หัวหน้าคณะที่ ๔

นางมัลลิกา คุณวัฒน์

กรรมการ

รองศาสตราจารย์ มนตรี รูปสุวรรณ

กรรมการ

ศาสตราจารย์พิเศษ เรวัต ฉ่ำเฉลิม

กรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

วันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๕๕